

pludselig gaar over til et helt nyt System, en helt ny Lovgivning, paa dette Omraade, saa skulde kunne have gjort denne fiks og færdig. Der kan altsaa muligvis være rent tekniske Ændringer at foretage, Ændringer, som kan foretages indenfor de samme finansielle Rammer, og saadanne skal jeg ikke have noget imod, men tværtimod anbefale. Jeg tror dog, som sagt, vi maa være klare over, at Grænsen for Samfundets økonomiske Bæreevne er sat med Loven af 1922, jeg tror aldeles ikke, at den Stigning, der har fundet Sted i de senere Aar kan fortsættes i det uendelige. Loven om Alderdomsunderstøttelse kostede til at begynde med Stat og Kommune et Par Millioner Kr. Saa steg Udgiften jævnt op gennem Aarene, saaledes at den en halv Snes Aar efter er naaet op paa omkring 6 Mill. Kr., og i 1914, det sidste Aar før Krigen, var vi oppe paa en Udgift for Stat og Kommune af 14 Mill. Kr. Saa kom Krigen og den deraf følgende Dyrtid, og Udgiften steg op igennem Aarene, saaledes at vi i 1920—21 var oppe paa 55 Mill. Kr. Denne Stigning fortsattes, ogsaa efter at det almindelige Prisfald var indtraadt, saaledes at vi det sidste Aar under den gamle Lov, Finansaaret 1922—23, var oppe paa omkring 65 Mill. Kr. Hvad den nye Lov vil koste, er man vel ikke helt klar over, men naar man har anslaaet det til 72 Mill. Kr., tror jeg, at Tallet absolut ikke er for højt ansat. Der vil være Mulighed for en endog betydelig Stigning ud over det Beløb, da faktisk ikke nær alle de gamle, der kan komme ind under Loven, endnu har meldt sig. Nu kommer saa den højtærede Indenrigsminister og lægger paa Tingets Bord et Forslag, som anslaaes at ville medføre en Udgift paa 20 Mill. Kr., hvad dog sikkert er meget lavt sat, naar man betænker, at Rammerne for dem, der kan komme ind under Alderdomsforsørgelse, netop som Følge af dette Lovforslag betydelig udvides. Lovforslaget vil have ikke alene den direkte Virkning, at Taksterne sættes op, men ogsaa den indirekte Virkning, at det fradragsfrie Beløb sættes op, saa at der paa den Maade kommer betydeligt flere ind under Loven end hidtil. Hvis man nævner et Tal paa op mod 25 Mill. Kr. som en Følge af dette Lovforslags Vedtagelse, vil det absolut ikke være for meget. Det vil sige, at vi, hvis Lovforslaget vedtages, vil være oppe paa en Udgift for Stat og Kommune tilsammen til Alderdomsforsørgelse her i Landet paa meget nær 100 Mill. Kr., et Beløb, som svarer til Statens hele Udgift for 20 Aar siden. Jeg tror ikke, at det

vil være muligt at efterkomme disse. Krav, hvis man vil en forsvarlig Økonomi i vor Samfundshusholdning. Og jeg vil gaa et Skridt videre og sige, at jeg ikke en Gang er helt sikker paa, at Stat og Kommune fremtidig vedblivende kan fremskaffe Indtægter til Dækning af Udgifterne efter den nuværende Lovgivning. Der er jo ingen, der kan vide, hvor længe vi beholder de nuværende forholdsvis gode Tider. Og selv om vi kom tilbage til Tider, som f. Eks. dem, vi havde før Krigen, hvad vi i Almindelighed kalder de gode gamle Tider, og skulde blive ved at opretholde en Aldersrente, der betyder en Udgift paa op imod 60 Mill. Kr., som det vil blive, selv om Dyrtidstillægene falder bort, tror jeg, at det vilde føles som meget trykkende baade for Stat og Kommune.

Derfor tror jeg, at Tiden er inde til at undersøge, om der ikke ad anden Vej kan opnaas bedre Resultater, og denne Mulighed tror jeg vil være til Stede, hvis vi fra det nuværende Understøttelsessystem gaar over til et Forsikringssystem. Hvis den enkelte selv vilde og kunde skaffe sig den nødvendige Aldershjælp, tror jeg, vi let kan blive enige om, at det vilde være Idealet. Men at vi i Stedet for at nærme os Idealet snarere fjerner os derfra, er desværre en Kendsgerning, og at den Forsørgelseslovgivning, som vi har været inde paa i de senere Aar, har sin store Andel heri, er der for mig aldeles ingen Tvivl om. Jeg vil derfor anbefale, at man nu gør et alvorligt Forsøg paa at indføre en Ordning, der dog nærmer sig Idealet, paa den Maade at vi, medens vi er unge, gennem vort Bidrag til Forsikringen skaffer os Ret til at faa den Livrente, vi skal leve af, naar vi bliver gamle. Jeg er selvfølgelig klar over, at vi ikke med et Slag kan gaa over til Forsikringen, foreløbig maa den vel nærmest løbe jævnsides med eller maaske som Supplement til Aldersrenteloven. Men jeg tror, at der her er en Mulighed for at løse Spørgsmaalet paa en saadan Maade, at vi fremtidig undgaar den Usikkerhed, som er saa uheldig, ikke mindst for en Lovgivning af denne Art. Der er jo nedsat en Kommission, som skal fremkomme med Forslag om Folkeforsikring. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, at han fremskynder Kommissionens Arbejde, saa den faar det afsluttet indenfor en rimelig Tid, og jeg vil henstille til det Udvalg, som formodentlig bliver nedsat ved Afslutningen af denne Forhandling, at det ikke ender sit Arbejde, før denne Kommissions Betænkning foreligger, saaledes at denne Betænkning kan komme